

ÅRSPLAN

2019
2020

Bærumsmarka

INNHALDSFORTEGNELSE

Bærumsmarka FUS

barnehage, 2019-2020.....	5
Organisering	6
Kontaktinformasjon.....	6

Barnehageloven, rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og andre styringsdokumenter.....	7
Barnehageloven og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	7
FN barnekonvensjon	7
Øvrige styringsdokumenter.....	7
Bærum barnehagens kvalitetsplan	7
FUS dokumenter.....	8
Interne planleggingsdokumenter	8

Verdigrunnlag, mål og satsninger	9
FUS verdier	9
Hovedmål.....	9
Mål Bærumsmarka FUS barnehage	9
Tiltak for å oppnå målene.....	9
«Barnet først» – og «evalueringen av tuning in to kids i norske barnehager	10
Faglig bakgrunn.....	10
Bakgrunn for forskningen.....	11
Målinger	11

Barnehagens mål og satsninger.....	12
Relasjonskompetanse.....	12
SmartMat	13
Språk.....	14
Friluftsliv	15

Bærum kommune satsningsområder	16
Trafikk og trafikksikkerhet.....	16
Digital praksis	17

Barnehagens formål og innhold.....	18	Planlegging, handling, observasjon og refleksjon	36
Progresjon.....	18	Planlegging.....	36
Omsorg	18	Handling	37
Lek og læring	19	Observasjon og dokumentasjon.....	37
Danning.....	20	Refleksjon og vurdering	37
Kommunikasjon og språk	20	Samarbeid og overganger.....	38
Vennskap og fellesskap.....	21	Samarbeid mellom hjem og barnehagen .	38
Barnets rett til medvirkning.....	22	Samarbeidsutvalg (SU)	41
Barnehagens verdigrunnlag.....	23	Overganger	42
Demokrati	23	Når barn begynner i barnehagen.....	42
Mangfold og gjensidig respekt.....	24	Overganger innad i barnehagen	42
Sosial kompetanse	25	Overganger mellom barnehage	43
Likestilling og likeverd.....	26	Overgangen mellom barnehage og skole	44
Bærekraftig utvikling.....	27	Førskolegruppen	45
Livsmestring og helse.....	27	Andre samarbeidsinstanser	46
Barnehagens fagområder.....	28	Årshjul 2019-2020	48
1. Kommunikasjon, språk og tekst.....	28		
2. Kropp, bevegelse, mat og helse.....	30		
3. Kunst, kultur og kreativitet.....	31		
4. Natur, miljø og teknologi.....	32		
5. Antall, rom og form.....	33		
6. Etikk, religion og filosofi.....	34		
7. Nærmiljø og samfunn.	35		

BÆRUMSMARKA FUS BARNEHAGE, 2019-2020

Bærumsmarka FUS barnehage eies og drives av Trygge barnehager og FUS. FUS er en barnehagekjede med over 170 barnehager i Norge. Alle FUS barnehagene har en felles serviceerklæring med oversikt over barnehagens forventninger til foreldrene, og ikke minst hva foreldrene kan forvente seg av en FUS barnehage. Dette blir kvalitetssikret gjennom årlige brukerundersøkelser for både foreldre og ansatte.

I Bærumsmarka FUS barnehage kommer barna først og hos oss møter barna trygge og engasjerte ansatte som gjør alt for å tilby alle barn en trygg, omsorgsfull og dynamisk hverdag. Barna leker, lærer og utvikler seg, og deltar aktivt i et sosialt fellesskap.

Våre satsningsområder er relasjonskompetansen, språk og friluftsliv.

Satsningsområdene er med til å sikre et inkluderende fellesskap. Barna blir servert sunn og næringsrik varmmat 3 dager i uka som gjør at vi kvalitets sikrer at barna får i seg variert og næringsrikt mat. Alle FUS barnehager følger et eget program «Smartmat» som kvalitets sikrer dette. Vi har stor tro på at god næring gir god læring.

Årsplanen beskriver barnehagens mål og metoder i den daglige driften etter «Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver», Bærum kommunes satsningsområder, FUS satsningsområder og Bærumsmarkas egen satsningsområder. Planer sikrer oss kontinuitet og kvalitet i vårt arbeid med barna. Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å oppnå pedagogiske mål i barnehagen. Årsplanen er ikke ny for hvert år, men vi redigerer, evaluerer, tilføyer og forandrer i planen vår-ettersom hvordan barnehagen utvikles. I årsplanen finner dere et årshjul med viktige datoer for de ulike aktivitetene for barnehageåret i Bærumsmarka.

ORGANISERING

Barnehagen er fordelt over 2 etasjer. På etasje oppe holder de store barn til, 3 år og oppover. Her fins det 3 avdelinger: Gaupegjengen, Røyskattene og Haukene.

På etasje nede holder de minste barn til: her finnes det 4 avdelinger: Spissmusene, Ulveungene, Haretassene og Reveungene.

Alle barn har en fast avdeling og faste voksne. Alle avdelinger har et samarbeidsteam: de jobber sammen ved henting og levering og ved sykdom. Noen samarbeidsavdelinger har felles vaktliste. Barnehagen har plass til ca.96 barn og det er opp til 25 ansatte.

KONTAKTINFORMASJON

Bærumsmarka FUS barnehage
Gamle Ringeriksvei 110,
1356 Bekkestua

Daglig leder	97995882	dl.baerumsmarka@bhg.no
Gaupegjengen	97142643	gaupegjengen.baerumsmarka@bhg.no
Røyskattene	97995886	royskattene.baerumsmarka@bhg.no
Haukene	97995889	haukene.baerumsmarka@bhg.no
Reveungene	97142172	reveungene.baerumsmarka@bhg.no
Haretassene	97995884	haretassene.baerumsmarkah@bhg.no
Ulveungene	97995891	ulveungene.baerumsmarka@bhg.no
Spissmusene	97995887	spissmusene.baerumsmarka@bhg.no

BARNEHAGELOVEN, RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER OG ANDRE STYRINGSDOKUMENTER

BARNEHAGELOVEN OG RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som reguleres av barnehageloven og en nasjonal rammeplan- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Disse to dokumentene står sentralt for barnehagens arbeid. Rammeplan er en offentlig vedtatt læreplan som gjelder for alle barnehager i Norge. Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven som beskriver mer detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har.

FN BARNEKONVENSJON

Loven bygger på Barnekonvensjonen som er en internasjonal avtale som beskytter barns rettigheter. FN Barnekonvensjonen ble vedtatt av FNs generalforsamling 20.november 1989 og trådte i kraft 2.september 1990. Barnekonvensjonen er den av FN-konvensjonene som har bredest tilslutning og utgjør derfor et helt sentralt felles utgangspunkt for arbeid med og for barn i verden.

ØVRIGE STYRINGSDOKUMENTER

I tillegg til Barnehageloven, Rammeplanen og Barnekonvensjonene, finnes det en del andre styringsdokumenter som barnehagen forholder seg til og jobber aktivt med i hverdagene.

BÆRUM BARNEHAGENS KVALITETSPLAN

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for Bærumsbarnehagen, Barnehagemelding 2015-2025.

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i Bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og lek, språk og god helse er spesielle faglige satsningsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Dette er planer som skal bidra til å sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i Bærumsbarnehagen. Ny kvalitetsplan for bærumsbarnehagene; Lek og læring – rammeverk for kvalitet i bærumsbarnehagene, har blitt vedtatt av Hovedutvalget for barn og unge og gjelder fra 2019. De prioriterte satsningsområdene er:

- ✿ Kommunikasjon og språk
- ✿ Livsmestring
- ✿ Digital kompetanse

FUS DOKUMENTER

FUS har utviklet en del styringsdokumenter som brukes aktivt i barnehagen som for eksempel serviceerklæringen, etiske retningslinjer og vedtekter.

INTERNE PLANLEGGINGSDOKUMENTER

For å planlegge det pedagogiske tilbudet i barnehagen skrives det pedagogiske planer. I Bærumsmarka FUS barnehager planlegger vi hverdagen på avdelingen ved å skrive periodeplaner, for perioder opp til 3 måneder. Hver måned skrives det et månedsbrev som evaluerer måned som har vært.

VERDIGRUNNLAG, MÅL OG SATSNINGER

FUS VERDIER:

Glødende - skapende - tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i vår organisasjon. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

I Bærumsmarka FUS barnehage jobber vi aktivt med verdiene.

Målet vårt er:

- ✿ Glødende voksne som er engasjerende, inkluderende og skaper en positiv og aktiviserende hverdag for alle barn i barnehagen.
- ✿ Skapende voksne som er barnet, utforsker sammen med barna, gir barna en støttende stillas og tilrettelegger barnas hverdag slik at barna opplever mestring og glede.
- ✿ Tilstedeværende og anerkjennende voksne som sørger for at alle barn opplever trygghet, blir respektert på tvers av ulikheter og får den omsorgen de trenger.

HOVEDMÅL:

- ✿ FUS barn har et positivt selvbilde
- ✿ FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- ✿ FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- ✿ FUS barn har det gøy i barnehagen

MÅL BÆRUMSMARKA FUS BARNEHAGE

Barn som går i Bærumsmarka FUS barnehage skal oppleve en meningsfylt hverdag med gyldne øyeblikk sammen med kompetente og engasjerte voksne.

TILTAK FOR Å OPPNÅ MÅLENE:

- ✿ Personalet deltar på kompetanseutvikling både i barnehagen gjennom FUS skolen
- ✿ Personalet deltar på veiledning, både i barnehagen og gjennom FUS skolen
- ✿ Personalet følger retningslinjene til Smartmat

«BARNET FØRST» – OG «EVALUERINGEN AV TUNING IN TO KIDS I NORSKE BARNEHAGER

FAGLIG BAKGRUNN

Barnehageårene er en viktig periode for barnas følelsesmessige utvikling. Barnehagen har derfor en viktig rolle i å tilrettelegge for utviklingen av barnas evne til å forstå og håndtere sin emosjonelle verden og for utviklingen av barnas emosjonelle kompetanse.

Barnet først er foruten FUS slagord, også en kompetanseutvikling i FUS barnehagene som følges med et forskningsprosjekt via Universitetet i Oslo i barnehageåret 2019/ 2020.

Barnet først bygger på et forskningsbasert program, Tuning in to Kids (TIK), som har som mål å styrke barnas emosjonelle og sosiale kompetanse, og CLASS observasjonsmetode som har tilsvarende mål i forhold til emosjonell støtte, ved siden av å bedre læringsmiljøet i barnehagene. 49 barnehager i FUS kjeden er med i kompetanseutviklingen som følges av forskningen.

TIK lærer omsorgspersonene egenskaper og teknikker for å gjenkjenne, forstå og håndtere sine egne og barnas følelser. Barnet først er en kompetanseutvikling for alle barnehagens ansatte, der treningen foregår over tid og kan understøttes, utvikles, og innarbeides i det daglige arbeidet med barnehagens barn og i samarbeid med gode kollegaer. Det utvikles også eget støttemateriell for arbeid på avdelingene.

Emosjonell og adferdsmessig støtte	Organisering av avdelingen	Støtte til læring og kognitiv utvikling
<ul style="list-style-type: none">- Positiv klima- Negativt klima- Voksnes sensitivitet- Ta barns perspektiv- Veiledning og reguleringstøtte	<ul style="list-style-type: none">- Ledelse og veiledning- Aktivitet og overganger- Variasjon	<ul style="list-style-type: none">- Tilrettelegging av læring- Kvalitet på feedback- Språkmodellering

BAKGRUNN FOR FORSKNINGEN

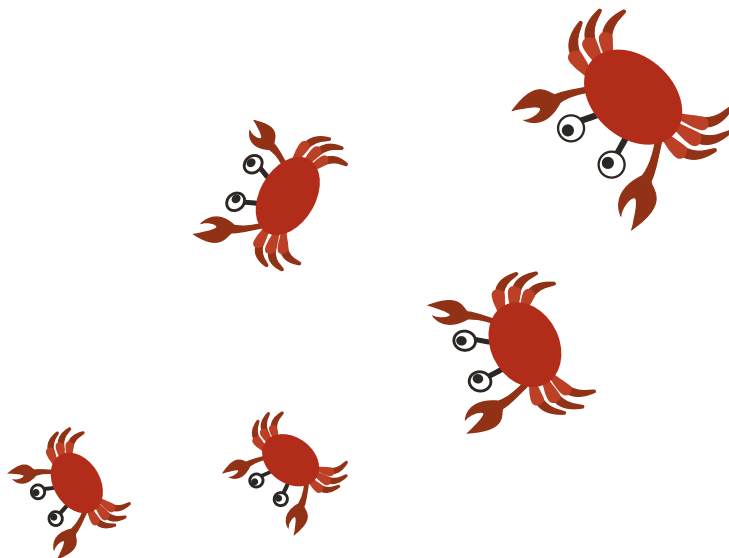
Nyere forskning viser at det er relasjonskompetansen til barnehagens ansatte som har betydning for barnas opplevelse av kvalitet. Dette tar FUS på alvor og ønsker derfor å forske på om kompetanseutviklingen til personalet bidrar til høyere kvalitet på den sosio- emosjonelle støtten, læringsstøtten og avdelingens organisering.

MÅLINGER

Alle 49 barnehager vil bli målt før oppstart av kompetanseutviklingen. Dette baseres i hovedsak på spørreskjema til barnehageansatte og barnas foreldre, men også observasjoner av avdelingens personale. Forskningsspørsmålene fokuserer rundt de barnehageansattes evne til emosjonsregulering og emosjonelle responsivitet, i tillegg til det sosiale og emosjonelle klimaet i barnehagen. Etter endt forskning vil kompetanseutviklingen rulles ut i samtlige FUS barnehager.

Samarbeidspartnere for kompetansehevingen og forskningsprosjektet: Ansatte ved Psykologisk Institutt (PSI) ved Universitetet i Oslo (UiO), FUS AS ved fagansvarlig Hege Cecilie Eikseth, og Kompetansetjeneste for tidlig innsats ved Hanne Holme, Elin Olsen Kallevik og Marit Bergum Hansen. Prosjektleder for forskningsprosjektet er førsteamanuensis Sophie Havighurst ved PSI, UiO. Forskningsmedarbeider er Ida Tidemann, PhD-stipendiat ved PSI, UiO.

Bærumsmarka FUS barnehager deltar i dette prosjektet barnehageåret 2019-2020.

BARNEHAGENS MÅL OG SATSNINGER

Barn som går i Bærumsmarka FUS barnehage skal oppleve en meningsfylt hverdag med gylne øyeblikk sammen med kompetente og engasjerte voksne.

Dette barnehageåret skal vi jobbe aktivt med følgende satsningsområder for å oppnå dette målet.

Relasjonskompetanse

Kvaliteten på relasjonene mellom voksne og barn er den største indikatoren på kvalitet i barnehagen. Gode relasjoner har stor betydning for barnets hele videre utvikling. Gode relasjoner mellom voksen-barn og mellom barn-barn vil fremme inkludering og være forebyggende mot mobbing.

Mål:

- ✿ Å bygge en god relasjon til hvert enkelt barn.
- ✿ Vi skal være tydelige voksne som har kontroll og setter varme grenser.
- ✿ Vi skal være en trygg havn: ta imot barna når de trenger trøst, kontakt og omsorg.
- ✿ Vi vil støtte barna i deres utforsking og selvstendighet.

Slik gjør vi det:

- ✿ Støtte barns lek og vennskap
- ✿ Relasjonskartlegging på alle avdelinger 2 ganger i året og relasjonsarbeid utfra dette
- ✿ Forebygge arbeid mot mobbing og ekskludering
- ✿ Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av dagen

Smartmat

SmartMat er et felles satsingsområde for alle FUS barnehager. Målet er å fremme matglede hos barn: gode opplevelser rundt måltider mener vi vil bidra til matglede og gode matvaner for barna i FUS. Vi skal introdusere nye smaker og nye matvaner for barna som igjen vil legge til rette for et variert kosthold. I tillegg er næringsrik mat og «gode byggeklosser» viktig for å sikre at hjernen og kroppen fungerer optimalt slik at barna har nok energi til å opprettholde leken over tid.

Mål:

- ✿ Barna får et positiv forhold til sunn mat og den sosiale opplevelsen rundt et måltid
- ✿ Barna skal ha tilgang til gode måltider med ernæringsrik mat
- ✿ Barna skal lære om maten og hvor den kommer fra

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi tilbyr 3 dager med varm lunsj hver uke, 1 dag med brødmåltid og 1 dag dobbel matpakke
- ✿ Vi serverer frukt og grønnsaker hver dag
- ✿ Vi servere melk hver dag men serverer vann som tørstedrikk
- ✿ Vi har hyggelige rammer rundt måltidet med bordsang, gode samtaler osv.
- ✿ Vi lærer barna hvor maten kommer fra og forskjellen mellom sunn og usunn mat

Barn er stort sett veldig glade for å kunne hjelpe til med kjøkkenaktiviteter. Det er lov å være med å kutte grønnsaker og frukt og prøve ut smaker. Dette gir barna ikke bare kunnskap om mat og ernæring, men skaper også interesse og nysgjerrighet. Egen delaktighet øker dessuten sannsynligheten for at man tør smake og la seg selv like noe nytt.

Språk

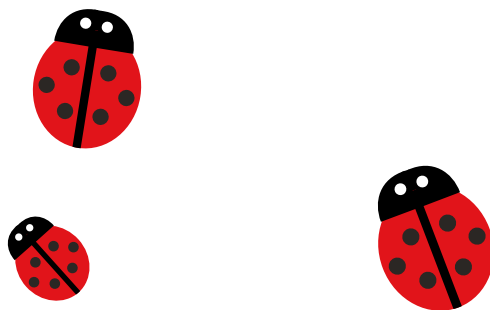
I løpet av alderen 0-6 år står utvikling av språk sentralt. Tidlig læring av språk i barnehagen er en avgjørende faktor for senere god skolegang, og viktig forebygging av frafall i skolen. Språk gir mulighet til å kommunisere og bidrar til identitetsdannelse og tilhørighet i et fellesskap. Tidlig språkstimulering er avhengig av et rikt språkmiljø med kompetente voksne som er gode språklige modeller.

Mål:

- ✿ Ha et godt foreldresamarbeid i arbeid med tidlig språkinnlæring
- ✿ Ha et personale med evne til god relasjonsbygging, språkkompetanse sammen med innsikt og kunnskap om andre kulturer
- ✿ Ansatte i barnehagen som møter barna daglig blir godt kjent med hvert enkelt barn og kan oppdage om barn har forsinket språkutvikling/andre språkutfordringer

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi samarbeider med Veiledningssenteret om ulike tiltak for å styrke språkmiljøet
- ✿ Vi vurderer enkeltbarns språkutvikling og språkkompetanse for å legge til rette til et godt pedagogisk tilbud. Ved bekymring kartlegger vi barnas språkutvikling med to kartleggingsmetoder: TRAS og «Alle er med». Metodene er utviklet for å kunne se hvert barn og dets utvikling. Dette gjøres etter samtykke fra foreldre.
- ✿ Vi tilbyr alle ansatte strukturert kompetanseutvikling om språk og språkfremmende aktiviteter.

Friluftsliv

Det er generell enighet om at natur og friluftsliv er en viktig del av barn og unges oppvekst og tilhørighet og er en identitetsbyggende faktor. Vi i Bærumsmarka FUS barnehage ser naturen omkring oss som en viktig læringsarena med stort potensiale.

Vi mener at tilrettelegging for aktiviteter ute i naturen er med på å:

- ✿ Øke det sosiale miljøet.
- ✿ Stimulere til mer kreativ lek.
- ✿ Øke barnas kontakt med naturen.
- ✿ Bidra til at barn mestrer ulike fysiske omgivelser og får bedre kroppsbeherskelse.
- ✿ Bedre barnas evne til konsentrasjon.

Bærumsmarka FUS barnehage har en fantastisk beliggenhet med Sæteren Gård, Øverland gård, Øverland arboret, fotballbane og aktivitetsløype som nærmeste naboer. Vi bruker mulighetene som finnes rundt barnehagen aktivt i hverdagen. Alle barn som går i Bærumsmarka FUS barnehage er på tur minst en gang i uka. Barn på etasje oppe er på tur 2 ganger i uka. Vi avslutter barnehageperioden med førskolebarn ved å dra på overnattingstur til Sæteren Gård før sommeren.

BÆRUM KOMMUNE SATSNINGSOMRÅDER

Trafikk og trafikksikkerhet

Helt fra barna er små må de forholde seg til trafikk. I begynnelsen er det de voksne som har det hele ansvaret, men etter hvert er målet at barna skal bli selvstendige og trygge trafikanter. Derfor er det viktig å legge grunnlaget for barnas trafikksikkerhet tidlig. Trafikkopplæring er viktig for å gi det enkelte barn bedre ferdigheter, kunnskaper og holdninger i trafikken og det skal legges grunnlag for trafikksikkerhet tidlig.

Mål:

- ✿ Styrke og utvikle barnas gode holdninger til trafikk og adferd i trafikken
- ✿ Hjelp barna med å bli sikre og ansvarsfulle trafikanter
- ✿ Voksne som gode rollemodeller

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi har felles tema om trafikk i barnehagen. Her har vi blant annet fokus på synligheten i trafikken.
- ✿ Læringen vil foregå mest ute i trafikken på turer. Barna blir kjent med enkle trafikkregler og trafikkskilt.
- ✿ Vi er medlem av Barnas Trafikk klubb og bruker ideene/forslag i trafikk opplæringen i barnehagen.
- ✿ Barna utvikler sine kunnskaper om trafiksikkerhet ved å:
 - Bruke det nære og kjente til trafikkopplæringen først og så gradvis bygge opp kunnskap utenfor barnehagens område
 - Leke om trafikk i utetiden ved hjelp av blant annet trafikk skilt
 - Snakke/syng om tema rundt trafikk sikkerhet i samlingsstunder
- ✿ Vi har trafiksikkerhet på agendaen på det første foreldremøte i året hvor foreldre informeres om barnehagens rutiner og regler for sikkerhet. Samtidig snakkes det om å være gode rollemodeller med gode holdninger.

Digital praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte oppom barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn»
(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Mål:

- ✿ Barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digital praksis
- ✿ Ivareta opphavsretten og ivareta barnas personvern

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi lar barna utforske, være kreative og skapende i bruk av digitale verktøy med nettbrett med pedagogiske opplegg.
- ✿ Vi har aktive voksne som er sammen med barn, støtter barn og er kunnskapsformidlere
- ✿ Vi skal ikke ha digital praksis som dominerende arbeidsmåte
- ✿ Vi har felles kompetansetiltak for hele personalet om digital praksis i barnehagen.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper skal få varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter.»
(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Mål:

- ✿ Alle barn opplever at barnehagen tilrettelegger og planlegger progresjon i barnehagens innhold
- ✿ Alle barn opplever mestring i barnehagen og opplever samtidig at de har noe å strekke seg etter

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi sørger for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og å gjøre disse tilgjengelig for barna
- ✿ Vi introduserer nye perspektiver og tilrettelegger for nye opplevelser og erfaringer
- ✿ Vi lager planer som tar utgangspunkt i det barna er opptatt av å følge opp og utvide

Omsorg

Vi mener at en omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet og innlevelse. Å føle seg trygg er et grunnleggende behov og en forutsetning for lek, læring og videre utvikling. I Bærumsmarka FUS barnehage legger vi aktivt til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barn, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Mål:

- ✿ Alle situasjoner i barnehagen skal være preget av omsorg.

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi er lydhøre og bekrefter.
- ✿ Vi sørger for at barn og voksne kan gi og få omsorg.
- ✿ Vi ser alle barn og legger til rette for at barna kan knytte seg til personalet og hverandre
- ✿ Vi ivaretar barnas behov for fysiske omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- ✿ Vi sørger for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- ✿ Vi møter alle barn med åpenhet, varme og interesse

Lek og læring

Vi mener at leken har stor egenverdi i barnekulturen. Leken er i seg selv barns måte å utvikle seg og å lære. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer, hele dagen og i alle hverdagssituasjoner.

FUS har «Egenledelse i lek og læring» som satsningsområde. Teorien i egenledelse baserer seg på etablert pedagogisk teori, nyere forskning på barns utvikling og moderne kunnskap om hjernen. Fokus i satsningsområde er det dynamiske samspillet mellom hjernens utvikling og barnets adferd, miljøets påvirkning og rollelekens betydning når det gjelder utvikling av barnas egenledelsesfunksjoner.

Egenledelse omtales ofte som hjernens dirigent, og er avgjørende for at barn lykkes med sosialt samspill, deltagelse og medvirkning i barnehagen. Gode egenledelsesfunksjoner danner grunnlaget for at barn kan utvikle og opprettholde vennskap. Våre ansatte skal være de beste til å bygge opp barns relasjon- og vennekompetanse. Når barna lærer seg å samhandle med andre, legges samtidig grunnlaget for læring og sosial kompetanse gjennom hele livet.

Mål:

- ✿ Det skal gis tid, rom og plass for barnas egenmotiverte lek, som på barnehagens språk kalles for frilek
- ✿ Leken utvikler barnets sosiale kompetanse, knytter vennskap og gir barna kunnskap innenfor mange områder
- ✿ Rollelek lærer barna å planlegge, gi arbeidshukommelse, igangsetting, selvregulering, organisering, fleksibilitet og ikke minst selv monitorering

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi ser lek og læring som en helhet – ikke som separate elementer.
- ✿ Vi leker frem læring.
- ✿ Vi lærer av barnas lek.
- ✿ Vi lar barn leke mye og følger deres initiativ i leken.
- ✿ Vi utforsker leken sammen med barna og bruker fantasi.
- ✿ Vi støtter barnas nysgjerrighet og kreativitet.
- ✿ Vi gir stimuli og utfordringer til videre lek og læring.

Danning

Trygghet er grunnlaget for læring. Å være i relasjon til ulike mennesker er grunnlag for danning. I Bærumsmarka FUS barnehage blir barna møtt av omsorgsfulle voksne som viser nærhet og engasjement i alle situasjoner i hverdagslivet. I Bærumsmarka FUS barnehage vet vi vet vi hvilken innvirkning det sosiale miljøet har på barnets danning og utvikling. Gode relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna gir grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Vi er i dialog med barna og respekterer deres meninger. De tar del i avgjørelser og vurderinger. Alle får utfordringer tilpasset alder og modning. Vi er åpne og undrende til barnas spørsmål. Barna føler seg betydningsfulle når de blir lyttet til og opplever at de har påvirkning på hverdagen sin. Den gjensidige respekten de opplever danner et grunnlag for verdier som toleranse og likeverd

Danning gjennom omsorg, lek og læring skjer i samarbeid med hjemmet. Det er av stor betydning for barnets trivsel og utvikling at vi sammen definerer hva vi vektlegger i begrepene. Foreldre skal kunne komme til de ansatte med sine synspunkter; bli lyttet til og respektert for det de mener.

Kommunikasjon og språk

Bærumsmarka FUS barnehage har i flere år jobbet systematisk og bevisst med språk og språk er en av de satsningsområde barnehagen jobber aktivt med i hverdagene.

Det har blitt gjennomført forskjellige kurs hvor de ansatte har fått opplæring og kunnskap om barna normale utvikling og hva barnehagen kan gjøre med barn som har en forsinket språkutvikling. Vi bruker Snakkepakken som er et metodisk språk-opplegg som tilbyr barn masse forskjellige ord og begrep og inspirer og gir de ansatte forslag til språkstimulerende aktiviteter med barn. Vi har ukentlige språkgrupper for de barna som trenger litt ekstra språklig stimulering. Vi bruker personalmøter og planleggingsdager til å inspirere og motivere hverandre til å være gode rollemodeller.

Personalet i barnehagen skal gi barna mulighet for varierte og positive erfaringer med bruk av språket. Felles opplevelser gir mulighet for kommunikasjon og skaper bånd mellom barn/ barn og barn/voksne. Personalet skal være gode språklige rollemodeller. Dette innebærer at de skal bruke språket aktivt i samvær med barn, benevne det som gjøres, lytte og fange opp ansiktsuttrykk og mimikk som barnet viser.

Vennskap og fellesskap

Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskapning i barnehagen. En av de viktigste oppgavene personalet har i barnehagen blir derfor å hjelpe barnet til å utvikle et godt samspill med andre. I dette får barnet erfaringer som er helt sentrale i utvikling av sosial kompetanse. De lærer å ta initiativ, forholde seg til spilleregler (som vente på tur, lytte til andre og lignende) og de får en bekreftelse på seg selv. Vårt mål er at alle skal ha tilhørighet i gruppen. Alle skal ha en eller flere venner i barnehagen

Hvordan jobber vi med vennskap i Bærumsmarka Fus barnehage

- ✿ Organisere små leke-/vennshipsgrupper
- ✿ Tilstedeværende voksne som hjelper og støtter barnet i lek med andre
- ✿ Åpne dørene avdelingene i mellom slik at vennskap kan utvikles og opprettholdes
- ✿ Observere enkeltbarn og tilrettelegge for at barn, som trenger hjelp, kommer i god lek med andre.

BARNETS RETT TIL MEDVIRKNING

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»
(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

Mål:

- ✿ Barna føler at de har innflytelse på innholdet i barnehagen
- ✿ Barna kommer med sine synspunkter og tanker
- ✿ Barna er med å medvirke til et positivt sosialt miljø rundt seg og er gode rollemodeller for hverandre

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi ser, lytter og observerer
- ✿ Vi har gode samtaler
- ✿ Vi hjelper barn å sette ord på følelser og opplevelser
- ✿ Vi gir bekreftelse og viser forståelse
- ✿ Vi samtaler og samhandler
- ✿ Vi møter barn der de er
- ✿ Fysisk miljø er tilrettelagt for barn
- ✿ Vi skjermer barns lek når vi ser at leken er god
- ✿ Vi lar barn bygge vennskap med dem de føler tilhørighet til
- ✿ Vi oppmuntrer barns ideer og initiativ
- ✿ Vi tar utgangspunkt i barnas interesser når vi organiserer aktiviteter, samlinger og lek
- ✿ Vi former hverdagen med hensyn til barnas behov, ønsker og tanker
- ✿ Vi gir barn tid og rom for å uttrykke seg og ta egne valg

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

DEMOKRATI

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

I barnehagen skal vi fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap dere alle får anledning å uttrykke seg, bli hørt og delta.

Mål:

- ✿ Alle barn skal kunne oppleve demokratisk deltagelse ved bidra til barnehagens innhold
- ✿ Barna får forståelse for demokratiske verdier og normer

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi ser og hører på barna
- ✿ Vi tar barn på alvor
- ✿ Vi møter barna der de er
- ✿ Vi former hverdagen med hensyn til barnas behov, ønsker og tanker
- ✿ Vi har en felles samling med alle store barn om FN barnekonvensjonen

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.» (Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Barnehagen skal gi barna felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskapet. Samtidig skal barn oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Mål:

- ✿ Synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn
- ✿ Barn opplever glede i sosial og kulturell fellesskap
- ✿ Barnehagen synliggjør samisk kultur
- ✿ Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap

Slik gjør vi det:

- ✿ Årlig tema i barnehagen hvor det er fokus på å synliggjøre variasjoner i religion og livssyn (store-barn-avdelinger)
- ✿ Vi feirer samedagen i hele barnehagen
- ✿ Vi markerer tradisjoner og høytider
- ✿ Vi fokuserer på prosesser og opplevelser.
- ✿ Vi tenker på naturen som en del av kulturen vår og bruker den aktivt i hverdagen

SOSIAL KOMPETANSE

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing». (Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Sosial kompetanse handler om å kunne fungere i et samfunn. Barnehagen er vårt «samfunn»: det er et trygt sted hvor barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barn får mulighet å hvile og roe seg ned i løpet av barnehagedagen samt får tilbud om daglige fysiske aktiviteter som fremmer bevegelsesglede og motorisk utvikling. I barnehagen har vi fokus på sunn mat og legger til rette for at barna kan utvikle matglede.

Mål:

- Barna skal forstå egne ønsker og behov, og kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.
- Barna skal tilbys daglig fysisk aktivitet og bevegelsesglede blir fremmet i barnehagen
- Barnehagen sørger for at barna får mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen

Slik gjør vi det:

- Vi lar barn hjelpe hverandre.
- Vi lar barn prøve å løse konflikter.
- Vi lar barn oppleve mestring.
- Vi tilbyr barn daglig fysiske aktiviteter i ulik tempo
- Vi sørger for at alle barn får mulighet til ro, hvile og avslapping hver dag
- Vi er aktive sammen med barn
- Vi lar barn føle tilhørighet i et positivt fellesskap.
- Vi oppmuntrer til selvstendighet i praktiske situasjoner.
- Vi lærer å lytte til andre.
- Vi lærer å vente på tur.
- Vi voksne er gode rollemodeller.
- Vi lar barn bidra i fellesskapet.
- Vi trøster hverandre hvis noen er lei seg.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Mål:

- ✿ Alle barn, foreldre og ansatte behandles med likeverd og respekt

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi følger FUS barnehagens etiske retningslinjer og handlingsplan
- ✿ Vi følger Bærumsmarka's handlingsplan mot mobbing
- ✿ Barnehagens etiske retningslinjer blir gjennomgått og underskrevet av alle ansatte og gjennomgått på første personalmøte.

Barnehagen skal være en helsefremmende og forebyggende arena hvor det handles raskt og ta de grep som er nødvendige for eventuell mobbing opphører. Primært forebygger vi mobbing, sekundært griper vi inn så tidlig som mulig. Relasjonen mellom voksne og barn står sentralt i arbeidet mot mobbing. Dette har vi fokus på til enhver tid. I dette forebyggende og holdningsskapende arbeidet, jobber vi tett sammen med foreldre. For å kunne avdekke mobbing så tidlig som mulig, observerer og kartlegger vi samspill mellom barn, har jevnlig samtaler med barn og har en tett samarbeid med foreldre for å kunne oppdage endringer i barnas atferd så raskt som mulig. Hvis mobbing oppstår, blir dette meldt inn til daglig leder og undersøkelser/observasjoner settes i gang. Her er det viktig med et tett samarbeid med involverte foreldre, både av barnet som blir mobbet og barnet som mobber. En tiltaksplan utarbeides, det gjennomføres vurderingsmøter og foreldre blir informert.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Vårt mål er å lære barna å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi vil gi barna naturopplevelser og gjøre dem kjent med naturens mangfold, vi skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Å få gode naturopplevelser og å bli kjent med naturens mangfold, er sentralt for dannelse av et miljøbevisst menneske. I barnehagens formålsparagraf står det at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Her samles det aktiviteter som er med på å fremme en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling, med barnehagen som en del av den livslange læringen.

Vi jobber med dette i det daglige ved å:

- Ha fokus på avfallshåndtering i barnehagen
- Gjøre barn bevisst på det økende forbruket og oppfordrer til å redusere bruk av blant annet såpe, tørkepapir, bruk av vann, slå av lyset osv
- Gjenbruke materiell som blant annet emballasje
- Gi barna gode naturopplevelser som skaper gode holdninger til naturen generelt
- Lære barn om sammenhenger i naturen gjennom samspill og undring om alt som skjer rundt seg

LIVSMESTRING OG HELSE

«Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.» (Rammeplanen for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Mål:

- Hvert enkelt barn skal føles seg betydningsfull, bli sett, føle livsglede og mestring.

Slik gjør vi det:

- Vi støtter barns lek og vennskap
- Vi arbeider mot mobbing og ekskludering
- Alle barn i barnehagen får mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av dagen

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Det finnes sju fagområder som alle dekker et bredt læringsfelt. Hvert fagområde har flere mål, slik at barnehagen lettere kan tilrettelegge for barns læring innenfor forskjellige områder. Fagområdene skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene opptrer sjeldent isolert, men vil være vevet sammen i glidende overganger mellom barnas alder og de forskjellige fagområder.

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST.

«Gjennom arbeidet med fagområde skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer ...

Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Barna stimuleres til å:

	3 – 4 år:	5 – 6 år:
1 – 2 år:	<ul style="list-style-type: none">• Være i enkel dialog.• Bruke språket i relevante situasjoner.• Være i dialog med voksne og barn.• Uttrykke sine følelser, ønsker og behov verbalt.	<ul style="list-style-type: none">• Fortelle en historie med en viss sammenheng.• Gjøre seg forstått og ta mottakerens perspektiv.• Fortelle gåter, rim regler og enkle vitser.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- Være oppmerksomme på kroppsspråket og gestene barnet bruker.
- Være lyttende og tolke hva barna uttrykker.
- Ha en språklig bevissthet og bruke språket aktivt i alt arbeid i barnehagen.
- Legge til rette for at barna blir delt inn i mindre grupper både i lek og planlagte aktiviteter.

ENGASJERENDE

BARNEHAGE

OMSORG

BARNEHAGEPLASS

LEK

INSPIRERENDE

ALLE BARN ER BEST!

VENNSKAP

PEDAGOGISK PLATTFORM

SMARTMAT

ROLLELEK

VENNEGARANTI

ERFARING

EGENLEDELSE

RESPEKT

GOD KOMMUNIKASJON

EVENTYRLYST

TRYGGHET

LÆRING

HVERDAGSMAGI

GLØDENDE
SKAPENDE

UTELEK

UTVIKLING

TILSTEDEVÆRENDE

GLEDE

MESTRING

OPPFØLGING

OPPLEVELSER

LEKEKOMPETANSE

MATGLEDE

2. KROPP, BEVEGELSE, MAT OGHELSE.

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosial velvære og fysisk og psykisk helse.»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017.)

Barna stimuleres til å:		5 – 6 år:
	3 – 4 år:	
1 – 2 år:		
<ul style="list-style-type: none">• Mestre å bevege seg på ulikt terreng. Gjenkjenne de forskjellige kroppsdelene. Få gode erfaringer med utelek til alle årstider.• Smake på forskjellige sorter mat• Følge daglige rutine i forhold til hygiene	<ul style="list-style-type: none">• Kjenne på sine grunnleggende behov; sult/tørst, hvile og do behov.• Ha en forståelse og respekt for at alle kropp er ulike.• Ha utholdenhet til å kunne gå lenger turer til fots og mestre mer utfordrende klatring.• Ha en selvstendighet i av og på kledning.• Kjenne igjen og sette navn på maten de spiser• Ta ansvar for egen hygiene• Lære seg hvilken kosthold er sunn for kroppen	<ul style="list-style-type: none">• Ha en forståelse for hvordan kosthold og kropp henger sammen, og hva kroppen trenger for å kunne fungere.• Mestre kroppslig balanse i både inne og utemiljø• Få kunnskap om hvor maten kommer fra• Aktivt bidra i matlaging i barnehagen• Ha kunnskap om og ha gode rutiner i forhold til hygiene• Vise kunnskap om sunn kosthold

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- Ha en fleksibel tilrettelegging og planlegging slik at barna kan få utnyttet det fysiske miljøet både inne og ute.
- Ta i bruk barnehagens nærområde og bygge opp barnas undring i møte med naturen til alle årstider.
- Samtale og undre oss med barna om kroppen og dens ulike funksjoner og bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- Være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek
- Bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskap om kost og hygiene
- legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til matglede, deltakelse og samtaler hos barna

3. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET.

«I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon.»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Barna stimuleres til å:		5 – 6 år:
1 – 2 år:	3 – 4 år:	<ul style="list-style-type: none">• Kommunisere sine inntrykk og følelser gjennom aktiviteter. Slik som drama, dans og malning. La sin kulturelle identitet komme til uttrykk gjennom å ta i bruk kreativitet og fantasi.
<ul style="list-style-type: none">• Bli kjent med ulike typer materiale gjennom kreative aktiviteter.• Ha kjennskap til ulike barnesanger og uttrykke seg gjennom bevegelse til musikk.	<ul style="list-style-type: none">• Bruke fantasien til å ta med seg materiale fra naturen inn i den daglige kreativiteten.• Oppleve barnekulturen med dens eventyr og fortellinger og la seg oppslukes av fantasiens verden.	

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- 🌸 Gi barna muligheter og motivere dem til å finne sine egne uttrykksformer.
- 🌸 Tilrettelegge det fysiske miljø for at barna skal kunne hente inspirasjon til å ta i bruk fantasien og sine estetiske uttrykk.
- 🌸 Være tilstedeværende og oppmerksomme på barnas uttrykksformer og motivere til videre utforskning.

4. NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI.

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017.)

Barna stimuleres til å:		5 – 6 år:
1 – 2 år:	3 – 4 år:	
<ul style="list-style-type: none">Få en grunnleggende positiv erfaring med de ulike årstidene og ha noe kjennskap til de ulike værphenomenene, regn, sol, snø, vind.	<ul style="list-style-type: none">Respektere og få erfaring med de ulike sidene av naturen vår med dyreliv, vekster og deres gjensidige avhengighet.	<ul style="list-style-type: none">Ha et bevisst miljøvern, og forståelse for at naturen må ivaretas av oss mennesker som daglig bruker den.Ha en enkel forståelse for hvordan teknikk er en del av hverdagen.Gjennom bærekraftig utvikling og gjennom å se på dyrenes og vekstenes kretsløp.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- Gi barna begynnende kunnskap om fødsel, vekst, aldring og død.
- Fremme barnas nysgjerrighet og undring i møte med naturen.
- Tilrettelegge for at barnehagens nærmiljø knyttes inn i barnas friluftaktiviteter med dens naturlige undring rundt dyr og planter.

5. ANTALL, ROM OG FORM.

«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barn kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.»

Barna stimuleres til å:		5 – 6 år:
1 – 2 år:	3 – 4 år:	<ul style="list-style-type: none">• Telle til 20.• Kjenne til begrepet av mengde og ha en enkel forståelse av begrepet volum.• Gjenkjenne og skape gjentakende mønster.
<ul style="list-style-type: none">• Telle til 3.• Kjenne igjen former, lik og ulik.• Se forskjell på liten og stor i en sammenlikning.	<ul style="list-style-type: none">• Telle til 10.• Kjenne til begreper som; minst/størst, foran/bak, først/sist og over/under.• Kjenne navnet til de ulike formene.	

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017.)

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- 🌸 Styrke barnas nysgjerrighet og lyst til å utforske matematiske sammenhenger.
- 🌸 Undre seg sammen med barna om likheter, størrelser og antall.
- 🌸 Bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen

6. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre mennesker livsverden og levesett.»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

Barna stimuleres til å:

1 – 2 år:	3 – 4 år:	5 – 6 år:
<ul style="list-style-type: none">• Være trygg på ens egen identitet.• Opplive et felleskap og tilhørighet i en gruppe.	<ul style="list-style-type: none">• Kjenne til ulike religiøse og kulturelle tradisjoner.• Respektere og gjenkjenne gruppens mangfoldighet.• Gjenkjenne følelser og vise empati.	<ul style="list-style-type: none">• Å løse konflikter selv.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- Bidra til forståelse og toleranse for ulike kulturer og ulike måter å leve på.
- Være bevisst sin egen rolle som forbilder og opptre slik at barna får støtte i sin egen identitet og en respekt for hverandre.
- Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner.
- hjelpe barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger.

7. NÆRMILJØ OG SAMFUNN.

«Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaringer med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet»

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver 2017)

Barna stimuleres til å:

1 – 2 år:	3 – 4 år:	5 – 6 år:
<ul style="list-style-type: none">• Opplive likeverd og vise respekt for hverandre.• Få kjennskap til barnehagens nærmiljø både ute og inne.• Få kjennskap til ulike tradisjoner og levesett.	<ul style="list-style-type: none">• Få kjennskap og en viss forståelse for ulike tradisjoner og levesett.• Opplive likeverd i forhold til tradisjoner, religion, kjønn og etnisitet.	<ul style="list-style-type: none">• Få kjennskap til noen viktige hendelser i den norske historien.• Bli demokratiske medborgere.• Løse konflikter på egenhånd og motvirke mobbing.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

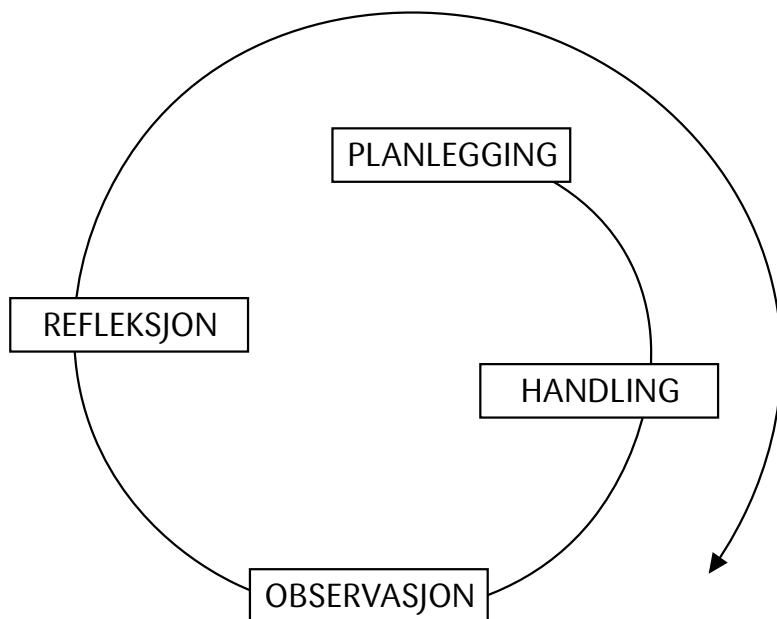
- ✿ Gi like, men varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet til barna uavhengig av kjønn.
- ✿ Utvide barnas forståelse for kulturelle likheter og ulikheter.
- ✿ Motvirke mobbing gjennom å skape et inkluderende miljø.
- ✿ Gi barna en forståelse av konsekvensene for sine handlinger.
- ✿ Gi barna mulighet til å oppleve meningsfulle møter med nærmiljøet og dets ressurser, media og litteratur, og sørge for at barna får bearbeidet og utdypet sine erfaringer og opplevelser.

PLANLEGGING, HANDLING, OBSERVASJON OG REFLEKSJON

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barnet et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen».

(Rammeplan for barnehagen, innhold og oppgaver, 2017)

I Bærumsmarka FUS barnehage planlegger, dokumenterer og vurderer vi arbeidet vårt. Dette gjør vi ved bruk av modell for pedagogisk planlegging, dokumentasjon, observasjon og refleksjon.

Planlegging

Planlegging bidrar til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, samt nærmiljø og naturområder.

Planleggingen baseres på kunnskap om barnas utvikling og læring individuelt og i gruppe, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering.

Personalet setter mål for arbeidet og vurderer målene fortløpende.

Handling

Planlagte aktiviteter settes i praksis.

Observasjon og dokumentasjon

Personalet observerer hvordan aktiviteter fungerer, hvordan barna reagerer og hvilken utbytte barna har av disse aktivitetene. Med bakgrunn i dette, lages det dokumentasjon.

Dokumentasjon bidrar til å få frem ulike oppfatninger og åpner for en kritisk og reflekterende praksis. Barnehagens dokumentasjon gir foreldre og kommune som barnehagemyndighet informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen.

Bærumsmarka FUS barnehage dokumenterer gjennom:

- Periodeplaner som tar utgangspunkt i årsplanen
- Månedsbrev som evaluering av periodeplanene
- Bilder og dagrapporter i MyKid
- Referater
- Bruk av praksisfortellinger for å belyse ulike sider ved livet i barnehagen

Dokumentasjon fungerer som vurderingsgrunnlag. Dokumentasjon skal vise at det er en sammenheng mellom det vi kommuniserer som viktig, barnehagens mål, verdier, og det vi faktisk gjør.

Refleksjon og vurdering

Vurdering bidrar til at vi beskriver, analyserer og reflekterer over barnehagens arbeid slik at vi sikrer at alle barn får et pedagogisk tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Bærumsmarka FUS barnehage reflekterer og vurderer gjennom:

- Barnas erfaringer og synspunkter er viktig for vurderingsgrunnlaget. Vi har «barnesamtaler» med de eldste barna for å kunne høre deres mening om barnehagehverdagen sin.
- Vi lytter aktivt til barna i hverdagen.
- Brukerundersøkelse en gang i året der foreldre gir oss en tilbakemelding om hvordan de opplever tilbudet i barnehagen (resultatet blir brukt i arbeidet med personalet i etterkant)
- Vurdere egen praksis og bruke ståstedanalyse fra Bærum kommune og UDIR. Ståstedanalyse er et refleksjons- og prosessverktøy, og den er et hjelpemiddel til bruk ved gjennomføringen av kvalitetsvurdering i barnehagen. Slik blir vi bedre kjent med egen praksis.

SAMARBEID OG OVERGANGER

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGEN

Barnehageloven §1 sier: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

FUS barnehagene har en egen serviceerklæring som skal være med på å sikre et godt samarbeid mellom hjem og barnehagen. I serviceerklæringen er det definert et sett med budskap som oppsummerer hva foresatte kan forvente i alle FUS barnehager. Alle som starter i barnehagen mottar service-erklæringen og denne blir gjennomgått med foreldre på oppstartsamtale.

Alle barn skal ha en venn

- Barn trenger venner for å bli trygge.
- Vennskap er grunnlaget for trivsel, utvikling og læring.

Vi skal være profesjonelle og gode rollemodeller

- Vi bruker vår kompetanse for at både barn og voksne skal bli forstått og ivaretatt.

Vi skal ha lekekompetanse

- I et utviklende lekemiljø med akkurat nok veiledning, tilegner barn seg kunnskap og opplever mestring. Vi lar leken komme først.

Vi skal finne hverdagsmagi

- Vi er oppmerksomme på, og legger til rette for, de magiske øyeblikkene som oppstår når et barn gjør en ny oppdagelse og utvider sin horisont.

Vi skal se det beste i hvert barn

- Vi identifiserer aktiviteter, lek eller oppgaver som gir hvert barn mestringsfølelse og anerkjennelse.

**God kommunikasjon er forutsetningen for et godt samarbeid mellom hjem og barnehagen.
Vi forventer derfor at foresatte:**

- ✿ Gir viktig informasjon om barnet til barnehagen.
- ✿ Gir beskjed dersom barnet ikke kommer i barnehagen.
- ✿ Leser informasjon fra barnehagen.
- ✿ Gir beskjed til en ansatt når barnet blir hentet i barnehagen.
- ✿ Gir beskjed til en ansatt dersom andre enn foreldrene skal hente barnet.
- ✿ Kjenner til barnehagens vedtekter
- ✿ Gir tilbakemelding på hvordan barnehagetilbudet oppleves.
- ✿ Svarer på brukerundersøkelsene.
- ✿ Sørger for at barn har det de trenger av klær, sko og andre behov som barnet har.
- ✿ Samarbeider med oss om hygiene slik at vi unngår sykdomsepidemier
- ✿ Møter til foreldresamtale mellom foresatte og barnehagelærer

For å sikre et godt samarbeid mellom foresatte og barnehagen kan foresatte i Bærumsmarka FUS barnehage forvente at barnehagen skal:

- ✿ Ha fokus på et nært og godt samarbeid og en god dialog med barnas hjem
- ✿ Ha kvalitet i bringe- og hentesituasjoner med god informasjon: den daglige kontakten om barnet med hjemmet skal være den viktigste
- ✿ Få foreldre til å føle seg hjemme, og være trygge på at barna har det godt i barnehagen og ha tillit til personalet
- ✿ 2 foreldremøter i året og 2 foreldresamtaler i året med aktuelle tema og relevant informasjon
- ✿ Foreldretreff med egen avdeling 2 ganger i året og med hele barnehage/team 2 ganger i året for å tilrettelegge for at foreldre blir godt kjent med hverandre
- ✿ Tilrettelegge for at nye barn og foreldre føler seg velkommen i barnehagen
- ✿ Sørge for at de ansatte skal være lyttende til foreldrenes forventninger og ønsker
- ✿ Gjennomgang av service-erklæringen med alle nye foreldre
- ✿ Gjennomføre brukerundersøkelse for foresatte en gang i året
- ✿ Ha gode sikkerhetsrutiner på hvem som henter barnet
- ✿ Informere alle om handlingsplan mot mobbing på første foreldremøte i året. Alle foreldre skal oppleve å bli tatt på alvor av personalet hvis de viser bekymring om at sitt barn blir krenket eller mobbet
- ✿ Sørge for at barnehagen og hjemme har et felles ansvar for at mobbing ikke får utvikle seg i barnehagen. Begge parter skal samarbeide om det forebyggende og verdiskapende og holdningsskapende arbeidet
- ✿ Arbeide for at foreldre forstår at de er rollemodeller og at det må være gjennomtenkt hva de sier og uttrykker når barn er tilstede.
- ✿ Informere alle foreldre om at vi er en trafikksikker barnehage på første foreldremøte: avklare forventninger med foreldre i forhold til trafikksikkerhet i Bærumsmarka FUS barnehage

SAMARBEIDSUTVALG (SU)

SU skal sikre samarbeidet med barnas hjem ved å ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg med faste møter to ganger i året og etter behov.

Foreldrerådet består av foreldrene/foresatte til alle barna i barnehagen og fremmer felles interesser og bidrar til samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen. Foreldrerådet velger ut 1 representant fra hver avdeling og en leder som har ansvar for å planlegge samt gjennomføre ulike sosiale arrangementer i barnehagen.

SU; Samarbeidsutvalg, består av 5 ansatte (en fra hver avdeling/team) og en foresatt fra hver avdeling/team. SU er med på å godkjenne årsplanen for den pedagogisk virksomheten. SU blir forelagt og har rett til å uttale seg i saker som er av viktighet for barnehagens innhold, virksomhet og forholdet til foreldre.

Foreldrerådet og SU har et ansvar sammen med barnehagen for at det skapes et godt barnehagemiljø. På foreldremøte i nytt barnehageår velges representanter.

OVERGANGER

Når barn begynner i barnehagen

Vi jobber tett sammen med foreldrene for å legge til rette for at barnet skal få en trygg og god oppstart i barnehagen. Vi informerer foreldrene før oppstart og bruker arket med tips til en god og trygg oppstart i Bærumsmarka FUS barnehage. Alle barn som starter hos oss får sin primær kontakt: dette er en voksne som skal følge barnet og foreldrene ekstra tett opp i oppstarten. Barnet får da tid til å utvikle en god tilknytning til en ansatt for så då bi bedre kjent med de andre ansatte over tid.

Vi har utviklet våre egne rutiner i forhold til nye barn i Bærumsmarka FUS barnehage:

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
Før oppstart	Kontakt med foreldre: informasjon om barnehage og tilvenningsperioden (Foreldremøte til nye foreldre i juni)	Pedagogisk leder / daglig leder
Oppstart	Tilvenningsdager (med primær kontakt)	Pedagogisk leder / pedagogiske medarbeidere
	Det avtales evt ekstra tilvenningsdager ved behov	Pedagogisk leder / pedagogiske medarbeidere
	Utdeling av dokumentene som skal signeres og leveres inn	Pedagogisk leder
Etter oppstart	Oppstartsamtale	Pedagogisk leder

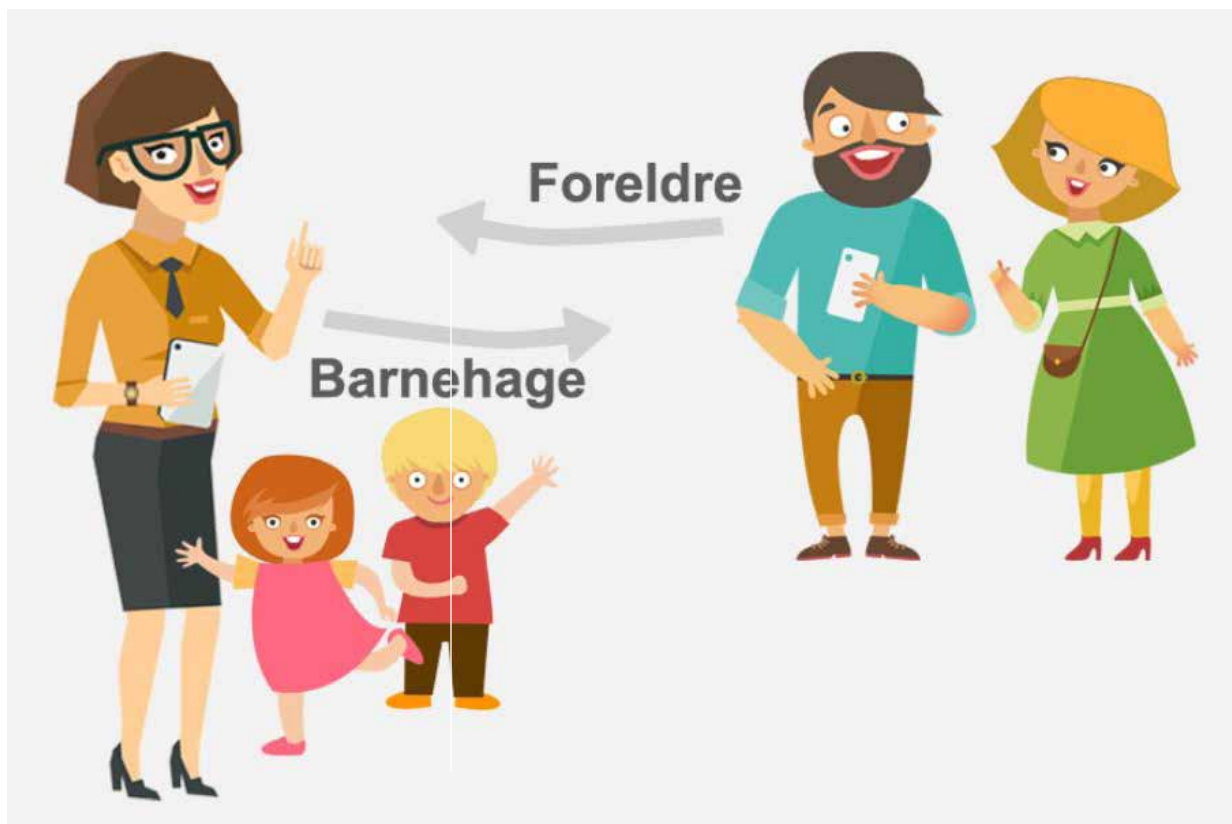
Overganger innad i barnehagen

Vi organiserer tilvenning for alle barn som bytter avdelingen innenfor barnehagen, uansett når på året dette foregår. Tilvenningen består av flere dager hvor tilvenningsbarn gradvis er mer og mer sammen med de ansatte og barn på ny avdeling. Herved sikrer vi at barnet har en trygg overgang fra gammel til ny avdeling.

Overganger mellom barnehage

Bærumsmarka FUS barnehage følger Bærum kommunes rutiner for overganger mellom barnehager

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
Før skifte av barnehage	Gjennomføre avslutningssamtale Fulle ut overføringsskjema sammen med foresatte	Pedagogisk leder / daglig leder
Før oppstart	Lese overføringsskjema	Pedagogisk leder
Før oppstart	Kontakt med foreldre, avtale tilvenning (juni: foreldremøte til nye foreldre)	Pedagogisk leder
Ved oppstart	Tilvenning	Pedagogisk leder/ personalet
Senest en måned etter oppstart	Oppstartsamtale	Pedagogisk leder

Overgangen mellom barnehage og skole

Skolestart er en stor begivenhet i alle barns liv. Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehagen til barneskolen. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

Bærumsmarka FUS barnehage følger kommunes rutiner for overgang mellom barnehage-skole

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
August/september	Foreldremøte i barnehage Informasjon om overgangsrutiner og hvordan barnehage forbereder barn til skolestart	Daglig leder / pedagogisk leder
Før 1. november	Innmelding grunnskole	Foresatte
April/mai	Informasjonsmøte på barneskole for foresatte	Rektor
1. mai	Innmelding SFO	Foresatte
Før 15.mai	Avslutningssamtale i barnehage. Overføringsskjema utfyllt av foresatte/barnehage sendes skole ved tillatelse	Daglig leder / pedagogisk leder
Mai/juni	Besøksdag skole	Rektor
Innen 30. juni	Brev fra skolen om første skoledag	Rektor
Oppstart mellom mai-august	Fadderordning	Rektor / kontaktlærer
August	Første skoledag	Rektor
August-september	Foreldremøte på barneskole	Kontaktlærer
Innen uke 40	Oppstartssamtale	Kontaktlærer

Førskolegruppen

Ved å følge kommunes rutiner ved overgang barnehage-skole, sikrer vi barn en trygg overgang fra barnehagen til barneskolen. Vi samarbeider med skolen og er vi en del av et helhetlig og sammenhengende opplæringsløp.

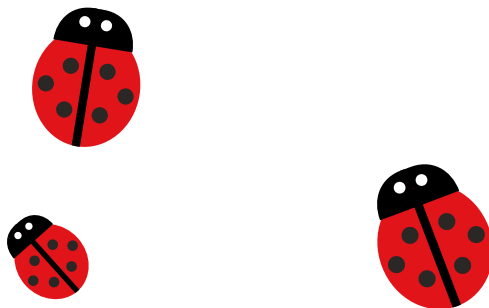
Vi jobber med førskolebarn i barnehagen hele barnehageåret og har som mål:

Mål:

- ✿ Forberede barna godt, slik at de på best mulig måte finner seg til rette når de begynner på skolen.

Slik gjør vi det:

- ✿ Vi har egen 5-årsklubb med fokus på skoleforberedende aktiviteter.
- ✿ Vi øver på praktiske ferdigheter.
- ✿ Vi arbeider med sosialt samspill og turtaking.
- ✿ Vi øver på å lytte til hverandre.
- ✿ Vi øver på å ta imot beskjeder.
- ✿ Vi jobber med bokstaver, rim, regler, sanger, tekst, tall og telling.
- ✿ Vi er på skolebesøk om våren.
- ✿ Vi drar på turer hvor barna får oppleve nye ting.
- ✿ Vår nærscole er: Haslum skole

ANDRE SAMARBEIDSINSTANSER

Barnehagebarn er svært avhengig av sine nærpåersoner. Det er derfor viktig at de ansatte i barnehagen har kunnskap om hvilken betydning samspillet mellom barn og voksne har for barnets utvikling i sin helhet.

For å sikre best mulig oppvekstsvilkår samarbeider Bærumsmarka FUS barnehage med forskjellige instanser ved behov:

- ✿ Barnehagens eier – FUS
- ✿ Foreldre
- ✿ Bærum kommune
- ✿ Pedagogisk psykologisk tjeneste
- ✿ Barnevern
- ✿ Helsestasjon
- ✿ Tverrfaglig ressursteam
- ✿ Tidlig innsatsteam (Bærum kommune)
- ✿ Skoler i nærmiljøet

Vi vil se på samarbeidsformer når vi er bekymret for et barn med andre instanser for å få en helhetlig vurdering, faglig støtte og økt kompetanse. Desto tidligere hjelp, desto bedre. Det er viktig at foreldrene deltar i samarbeidet med de aktuelle instansene. Alle profesjonsutøvere har taushetsplikt.

ÅRSHJUL 2019-2020

Måned	Dato	Aktivitet	Info
August	16.08	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	29.08	Foreldremøte	Foreldremøte i barnehagen
September	Uke 36-37	Foreldrekafe etasje nede	Mer info kommer fra ped.leder
	Uke 38-39	Foreldrekafe etasje oppe	Mer info kommer fra ped.leder
	16.09	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	16.09-20.09	Brannvernuke	Få kjennskap til brannvern og evakuering i barnehagen, .Det blir gjennomført brannøvelser denne uka
Oktober	30.09-04.10	Høstferieuke	Barnehagen holder åpent i skolens høstferie.
	24.10	FN dagen	Vi markerer dagen i barnehagen med en felles samling for barn på etasje oppe
November		Foreldresamtaler	Foreldresamtaler-mer info kommer
	29.11	Julegrantenning	Vi tenner juletreet og synger julesanger på ettermiddagen
Desember	05.12	Nissefest	Nissefest for alle barn i barnehagen. Barna kan kle seg ut i «nisse» klær
	13.12	Santa Lucia	Vi feirer St Lucia i barnehagen
	23.12- 01.01	Jul	Barnehagen er stengt jul og romjul
Januar	02.01	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Februar	Uke 4 og 5	Foreldrekafe etasje nede	Mer info kommer fra ped.leder
	Uke 6 og 7	Foreldrekafe etasje oppe	Mer info kommer fra ped.leder
	14.02	Karneval	Barna kan kle seg som de vil, men husk at lekevåpen ikke er tillat
	17.02-21.02	Vinterferieuke	Barnehagen holder åpent i skolens vinterferie

Måned	Dato	Aktivitet	Info
Mars	13.03	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	31.03	Foreldremøte	Foreldremøte i barnehagen fra kl.18.30-20
April		Foreldresamtaler	Foreldresamtaler- mer info kommer
	03.04	Påskefrokost	For hele barnehage
	08.04	Onsdag før skjærtorsdag	Barnehagen stenger kl.12
	09.04-13.04	Helligdager påske	Barnehagen er stengt
	15.04	Frist for innlevering av barnas sommerferie	Alle barn MÅ ta ut 3 uker sammenhengende ferie i perioden 20.6-20.8!
	Slutten av april	FUS dagen	Vi feirer FUS dagen i alle FUS barnehager
Mai	01.05	1.mai	Barnehagen er stengt
	15.05	17.mai feiring	Vi markerer 17. mai i barnehagen
	21.05	Kristi Himmelfart	Barnehagen er stengt
	22.05	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Juni	01.06	2.pinsedag	Barnehagen er stengt
	03.06	Foreldremøte nye foreldre	Til nye foreldre i barnehagen
	18.06	Sommerfest	Sommerfest for foreldre, barn og ansatte
Juli	HUSK	Betaling i juli	Juli er betalingsfri måned
		Sommerferie	Alle barn MÅ ta ut 3 uker sammenhengende ferie i perioden 20.6-20.8! Barnehagen er sommerstengt i uke 29+30

Kontaktinfo:

Daglig leder

Christa Hage-Koster

Tlf: 97 99 58 82

E-post: dl.baerumsmarka@bhg.no

Besøksadresse:

Gamle Ringeriksvei 110

1356 Bekkestua

Tlf: 97 99 58 88

Bærumsmarka